

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3033/2017. (III. 7.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.V.21.441/2015/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó – jogi képviselője útján – alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett – alkotmányjogi panaszában a Kúria Pfv.V.21.441/2015/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [3] Az indítványozó gazdasági társaság – mint az alapügy felperese – keresetet terjesztett elő a Szekszárdi Járásbíróságnál ingatlan adásvételével kapcsolatos kártérítési igény, valamint az ingatlanra vonatkozó vállalkozási szerződésből eredő vállalkozói díj megfizetése iránt. Az elsőfokú bíróság a keresetet a 33.G.40.075/2012/42. számú ítéletével elutasította. Az indítványozó az ítélet ellen fellebbezéssel élt. A fellebbezés folytán eljáró Szekszárdi Törvényszék 13.Gf.40.003/2015/7. számú ítéletével az első fokú bíróság ítéletének indokolását részben megváltoztatta, egyebekben helyben hagyta. Ezt követően az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához, melyet – az alkotmányjogi panasszal támadott – Pfv.V.21.441/2015/2. számú végzésével a Kúria, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 271. § (2) bekezdése alapján hivatalból elutasított. Végzésében rámutatott, hogy a per nem tartozik azon perek körébe, amelyekre az értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik, ugyanis az ingatlan adásvételével kapcsolatos kártérítési igény, valamint az ingatlanra vonatkozó vállalkozási szerződésből eredő vállalkozói díj megfizetésére irányuló per nem ingatlan tulajdonára vagy ingatlant terhelő jogra vonatkozik és nem tekinthető ingatlanra vonatkozó jogviszonyból eredőnek sem, mivel ebbe a körbe azok a perek tartoznak, amelyek az ingatlan jogi helyzetét befolyásolják. A Kúria rámutatott arra is, hogy nem kerülhet sor a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálására azon az alapon sem, hogy a per megállapításra irányul, mivel az indítványozó perbeli felperes megállapítási kérelme valójában csupán a vele együtt előterjesztett marasztalási igény jogalapját képezi. Mindezekre figyelemmel a Kúria úgy foglalt állást, hogy a keresettel érvényesített követelés esetében a Pp. 271. § (2) bekezdésében megfogalmazott, a hárommillió forintos korlátozás alól kivételt biztosító szabály nem alkalmazható. Miután pedig a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték 2 334 000 forint, a jogerős ítélet ellen a Pp. 271. § (2) bekezdése értelmében felülvizsgálatnak nincs helye.
- [4] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a Kúria végzésével szemben terjesztette elő. Kifejtette, hogy a Kúria jogértelmezésével ellentétben a felülvizsgálati kérelemmel érintett jogvita egyértelműen ingatlanra vonatkozó jogviszonyból (ingatlan adásvételi szerződés) származó igényérvényesítésre vonatkozik, illetve megállapításra vonatkozó kereseti kérelmet is tartalmaz, ezért az azzal kapcsolatos jogvita a Pp. 271. § (2) bekezdésében meghatározott kivételek közé tartozik, ebből következően a Kúriának a felülvizsgálati kérelmet érdemben kellett volna elbírálnia. Mindezek miatt a támadott végzés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, valamint a Kúria határozata elzárta az érdemi felülvizsgálati eljárás lehetőségétől, ezért az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogot is. Végül kifejtette, hogy a végzés a fentiek okán sérti a jogállamiság részét képező jogbiztonság követelményét is, és ebben a körben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott.
- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek. A testület megállapította, hogy az indítvány

határidőben érkezett, az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.

- [6] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [7] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek csak részben felel meg. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére hivatkozásnak csak kivételes esetekben – a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében – van helye {3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]}. Az indítványozó beadványában nem hivatkozott a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz ebben a vonatkozásban nem felel meg a törvényi feltételeknek.
- [8] 3. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt további feltételeinek való megfelelés vizsgálata során az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [9] 3.1. Az indítványozó által kifejtettek lényege szerint a Kúria végzésével megfosztotta a felülvizsgálati eljárás lehetőségétől, végső soron pedig az alapügy tárgyát képező kérdésben való döntéstől, ezért a támadott végzés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [10] Az Abtv. 27. §-a értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogát sérti.
- [11] 3.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz indítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, illetve ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel.
- [12] Az indítványozó szerint a Kúriának a Pp. 271. § (2) bekezdésére vonatkozó jogértelmezése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot. Az Alkotmánybíróság számos döntésében rámutatott, hogy „nem rendelkezik hatáskörrel arra [...], hogy [...] kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon [...]”. Az a tény, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem” {lásd például: 3060/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [41] pontja}. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jog értelmezésére vonatkozó alkotmánybírósági gyakorlatot legutóbb például a 3025/2016. (II. 23.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) foglalta össze. E döntés Indokolásának [19] bekezdése szerint „egy eljárás tisztességességét mindig esetről esetre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembe vételével, ettől függetlenül ugyanakkor nevesíteni lehet számos olyan követelményt, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön. Polgári peres eljárásban így a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a bírósághoz fordulás joga [...] a tárgyalás igazságosságának biztosítása [...], a tárgyalás nyilvánossága és a bírósági döntés nyilvános kihirdetése [...], a törvény által létrehozott bíróság [...], független és pártatlan eljárása [...], illetve a perek ésszerű időn belül való befejezése [...]”. Az indítványozó által előterjesztett érvelés a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét a szerinte téves törvényértelmezés miatt látta megalapozottnak. Az idézett alkotmánybírósági gyakorlat egybevetésével az Alkotmánybíróság megállapította, hogy egyfelől jelen ügyben is tartózkodik attól, hogy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon, másrészt pedig a bírósági jogértelmezés sérelmezése önmagában – figyelemmel az Abh.-ban kibontott álláspontra – nem hozható kapcsolatba az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, illetve annak részjogosultságaival.
- [13] Az Alkotmánybíróság az Abh. Indokolás [24] bekezdésében megerősítette azt a töretlen gyakorlatát is, amely szerint „az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslati jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik. Tárgyát tekintve a bírói, illetőleg hatósági döntésekre terjed ki, tartalma szerint pedig az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét jelenti [...]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján a felülvizsgálat – mint rendkívüli jogorvoslat – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt rendelkezéssel nem hozható összefüggésbe”. Az indítványozó az Alaptör-

vény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog sérelmét az érdemi felülvizsgálati eljárás – a kúriai jogértelmezés miatt bekövetkezett – elmaradása miatt látta megalapozottnak. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlatát figyelembe véve ugyanakkor megállapítható, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog sérelmét a felülvizsgálati eljárás esetleges elmaradása, a felülvizsgálati kérelem nem érdemben történő elutasítása – érdemi összefüggés hiányában – nem alapozza meg.

- [14] 4. Az Alkotmánybíróság mindezekre tekintettel megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszja egyrészt nem felel meg az Abtv.-ben előírt formai és tartalmi követelményeknek, másrészt nem vet fel olyan bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely az alkotmányjogi panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjában, valamint a 29. §-ában foglaltak, illetve az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján az indítványt visszautasította.

Budapest, 2017. február 21.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/609/2016.

